

**Шамоилул-Муҳаммадия / РАСУЛУЛЛОҲ СОЛЛАЛЛОҲУ АЛАЙХИ
ВАСАЛЛАМНИНГ КЎРИНИШЛАРИ / 253-ҳадис**

253- حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنِ أَخِيهِ عَبْدِ

اللَّهِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ: جَلَسْتُ إِحْدَى عَشْرَةَ امْرَأَةً فَتَعَاهَدْنَ وَتَعَاقَدْنَ أَنْ لَا

يَكْتُمْنَ مِنْ أَخْبَارِ أَرْوَاحِهِنَّ شَيْئًا: فَقَالَتِ الْأُولِيَّ: رَوْحِي لَهُمْ جَمِيلٌ غَتِّ عَلَى رَأْسِ جَبَلٍ وَغَرِّ، لَا

سَهْلٌ فَيُرْتَقِي، وَلَا سَمِينٌ فَيُنْتَفَلُ قَالَتِ الثَّانِيَّةُ: رَوْحِي لَا أَبْتُ حَبْرَهُ، إِنِّي أَحَافُ أَنْ لَا أَذْرَهُ، إِنْ أَدْكُرْهُ

أَدْكُرْ عَجَرَهُ، وَبُجَرَهُ قَالَتِ الثَّالِثَيَّةُ: رَوْحِي الْعَشَنْقُ، إِنْ أَنْطِقْ أَطْلَقُ، وَإِنْ أَسْكُنْ أَعْلَقُ قَالَتِ الرَّابِعَيَّةُ:

رَوْحِي كَلَيْلٌ تَحَامَةَ، لَا حَرُّ، وَلَا قُرُّ، وَلَا مَخَافَةَ، وَلَا سَآمَةَ قَالَتِ الْخَامِسَيَّةُ: رَوْحِي إِنْ دَخَلَ فَهَدَ، وَإِنْ

خَرَجَ أَسِدَّ، وَلَا يَسْأَلُ عَمَّا عَهِدَ قَالَتِ السَّادِسَيَّةُ: رَوْحِي إِنْ أَكَلَ لَفَّ، وَإِنْ شَرِبَ اشْتَفَّ، وَإِنْ

اضْطَجَعَ الْتَّفَّ، وَلَا يُولِجَ الْكَفَّ، لِيَعْلَمَ الْبَتَّ قَالَتِ السَّابِعَيَّةُ: رَوْحِي عَيَانِيَاءُ، أَوْ عَيَانِيَاءُ طَبَاقَاءُ، كُلُّ

دَاءِ لَهُ دَاءُ، شَجَكِ، أَوْ فَلَكِ، أَوْ جَمَعُ كُلَا لَكِ قَالَتِ الثَّامِنَيَّةُ: رَوْحِي الْمَسُّ، مَسُّ أَرْبَبِ وَالرِّيْحُ، رِيحُ

زَرْبِ قَالَتِ التَّاسِعَيَّةُ: رَوْحِي رَفِيعُ الْعِمَادِ، طَوِيلُ التَّجَادِ عَظِيمُ الرَّمَادِ، قَرِيبُ الْبَيْتِ مِنَ النَّادِ قَالَتِ

الْعَاشِرَيَّةُ: رَوْحِي مَالِكُ، وَمَا مَالِكُ حَيْرٌ مِنْ ذَلِكِ، لَهُ إِيلٌ كَثِيرَاتُ الْمَبَارِكِ، قَلِيلَاتُ الْمَسَاجِ

إِذَا سَمِعَ صَوْتَ الْمِزْهَرِ، أَيْقَنَ أَهْنَ حَوَالِكُ فَقَالَتِ الْحَادِيَّةُ عَشْرَةً: رَوْحِي أَبُو زَرْعٍ وَمَا أَبُو زَرْعٍ ؟ أَنَّاسٍ

مِنْ حُلَيِّي أُدْنِيَ، وَمَلَأَ مِنْ شَحْمٍ عَصْدَيَّ، وَبَجَحَنِي، فَبَجَحَتْ إِلَيَّ نَفْسِي، وَجَدَنِي فِي أَهْلِ عُنْيَمَةٍ بِشَقِّ

فَجَعَلَنِي فِي أَهْلِ صَهِيلٍ، وَأَطْبِطَ وَدَائِسٍ وَمُنْقِ، فَعِنْدَهُ أَفُولٌ، فَلَا أُفَيْخُ، وَأَرْفُدُ، فَأَتَصَبَّخُ، وَأَشْرَبُ،

فَأَتَقَمَّحُ، أَمْ أَيْ زَرْعٍ فَمَا أَمْ أَيْ زَرْعٍ، عُكُومُهَا رَدَاحٌ، وَبَيْتُهَا فَسَاحٌ، ابْنُ أَيْ زَرْعٍ، فَمَا ابْنُ أَيْ زَرْعٍ،

مَضْجَعُهُ كَمَسَلٌ شَطْبَةٌ، وَتُشْبِعُهُ ذِرَاعُ الْجَفْرَةِ، بِنْتُ أَيْ زَرْعٍ، فَمَا بِنْتُ أَيْ زَرْعٍ، طَوْعُ أَبِيهَا وَطَوْعُ

أُمِّهَا، مِلْءُ كِسَائِهَا، وَغَيْظُ جَارِهَا، جَارِيَةُ أَيْ زَرْعٍ، فَمَا جَارِيَةُ أَيْ زَرْعٍ، لَا تَبْثُثْ حَدِيثَنَا تَبْثِيَّا، وَلَا

شَنِقْتُ مِيرَتَنَا تَنْقِيَّاً، وَلَا تَمَلِّأُ بَيْتَنَا تَعْشِيشًا، قَالَتْ: حَرَجَ أَبُو زَرْعٍ، وَالْأَوْطَابُ تُمْحَضُ، فَلَقِيَ امْرَأً^١
مَعَهَا وَلَدَانِ لَهَا، كَالْفَهْدَيْنِ، يَلْعَبَانِ مِنْ تَحْتِ حَصْرِهَا بِرُمَّاتِنِينِ، فَطَلَّقَنِي وَنَكَحَهَا، فَنَكَحْتُ بَعْدَهُ
رَجُلا سَرِيَّاً، كَبَ شَرِيَّاً، وَأَخَدَ حَطِيَّاً، وَأَرَاحَ عَلَيَّ تَعَمَّا ثَرِيَّاً، وَأَعْطَانِي مِنْ كُلِّ رَائِحَةٍ زَوْجًا، وَقَالَ: كُلُّي
أُمَّ زَرْعٍ، وَمِيرِي أَهْلَكِ، قَلَوْ جَمِعْتُ كُلَّ شَيْءٍ أَعْطَانِيهِ، مَا بَلَغَ أَصْعَرَ آئِيَةً أَيِّ زَرْعٍ قَالَتْ عَائِشَةُ:
فَقَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: كُنْتُ لَكِ كَأَيِّ زَرْعٍ لَأُمَّ زَرْعٍ

Оиша розияллоху анҳодан ривоят қилинади:

«Ўн битта аёл ўтириб, эрлари ҳақидаги гаплардан ҳеч нарсани яширмасликка аҳду паймон қилишибди.

Биринчиси: «Менинг эрим тоғ устидаги ориқ тую гўштининг ўзгинаси: текис жойда эмаски, чиқиб бўлса, семиз эмаски, олиб кетилса», деди.

Иккинчиси: «Мен эримнинг хабарини ёймайман, чунки барини айтиб, адогига етолмайман деб қўрқаман. Агар гапирсам, авра-астарини ағдариб ташлайман», деди.

Учинчиси: «Менинг эрим найнов. Гапирсам, талоқ бўламан, жим турсам, муаллаقا бўлиб юравераман», деди.

Тўртинчиси: «Менинг эрим Тиҳоманинг тунига ўхшайди: иссиғи ҳам йўқ, совуғи ҳам йўқ, хавфи ҳам йўқ, зерикиш ҳам йўқ», деди.

Бешинчиси: «Менинг эрим кирса, қоплон, чиқса, шер. Билиб турган нарсасини сўрамайди», деди.

Олтинчиси: «Менинг эрим еса паққос туширади, ичса, қуритиб битиради, ёнбошласа, ўраниб олади, ташвишимни билишга қўл ҳам чўзиб қўймайди», деди.

Еттинчиси: «Менинг эрим нотавон [ёки сустмизож], ношуд. Нима дардки бўлса, унда бор. Ё бошингни ёради, ё ўзингни жароҳатлайди ёки икковиниям қиласи», деди.

Саккизинчиси: «Менинг эрим куёндек момик, зарнабдек* хушбўй», деди.

Тўққизинчиси: «Менинг эримнинг устуни баланд, қиличининг қини узун, (ўчоғининг) кули совимас, уйи машваратхонага ўхшайди», деди.

Ўнинчиси: «Менинг эрим мулкдор. Қандай мулкдор, дейсизми? Аnavилардан яхши мулкдор. Унинг қўрада кўп туриб, яйловга кам чиқадиган түялари бор. Улар дуфнинг овозини эшитса, куни битганини аниқ билиб бўлади», деди.

Ўн биринчиси деди: «Менинг эрим Абу Заръ. Абу Заръ ким дейсизми? У қулоқларимни тақинчоқقا, билакларимни ёқقا тўлдирди. У мени озгина қўйи бор уйдан йилқию туси, моли тўла уйга олиб келиб, хирмону ғалвирга эга қилди. Олдида гапирсам, сўкиш эшитмайман, ётсам, тонггача ухлайман, сув ичсам, қонгунимча ичаман.

Абу Зарънинг онаси... Абу Зарънинг онаси ким, дейсизми? Сандиқлари катта, уйлари кенгу мўл.

Абу Зарънинг ўғли... Абу Зарънинг ўғли ким, дейсизми? Шилма пўстлоқда ҳам ётаверади, улоқчанинг пойчасига ҳам тўяверади.

Абу Зарънинг қизи... Абу Зарънинг қизи ким, дейсизми? Отасига итоатли, онасига итоатли, кийимини тўлдирадиган қиз, кундошини куйдирадиган қиз.

Абу Зарънинг чўриси... Абу Зарънинг чўриси ким, дейсизми? Гапимизни ёймайди, озифимизни ташиб кетмайди, уйимизни хас-чўпга тўлдирмайди.

(Бир куни) сут мешлари чайқалиб турган пайтда Абу Заръ ташқарига чиқди-ю, қоплончалардек икки боласи қўлтиғи остидан икки анорини ўйнаб турган аёлни кўрди ва мени талоқ қилиб, уни никоҳлаб олди.

Ундан кейин баобрў, учқур от минган, хаттий найза* тутган бир кишига тегдим. У менга мол-ҳол, чорва берди, ҳар биридан жуфт-жуфт берди ва: «Эй Умму Заръ, ўзинг ҳам егин, аҳлингга ҳам едиргин», деди. Аммо унинг менга берган ҳамма нарсасини тўпласам ҳам, Абу Зарънинг энг кичик идишича бўлмайди».

Оиша айтади: «Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам: **«Умму Заръ учун Абу Заръ қандай бўлган бўлса, сен учун мен ҳам шундайман»**, дедилар».

* Зарнаб – хушбўй ўсимлик.

* Хаттий – Баҳрайн соҳилидаги Хат деб аталган жойдан келтирилган найза.

NUBUVVAT MARVARIDLARI